Berlijn: DDR-geschiedenis op straat

Overzicht beroemde, beruchte en onbekende plekken

Achtergrond - 16 oktober 2009

Nergens laat de Duitse geschiedenis zich beter aflezen dan in het steen van Berlijn. Elke straathoek geeft zijn eigen inkijk in de Duitse worsteling met het verleden. Het dossier 'Berlijn - Geschiedenis op straat' brengt beroemde, beruchte maar ook onbekende plekken in kaart. Een overzicht van de DDR-geschiedenis op straat.

Alexanderplatz

Na de Duitse deling werd de Alexanderplatz plotseling het centrum van de hoofdstad van de DDR. De staat gebruikte het plein voor parades en grote feesten, zoals de 25e verjaardag van de DDR in 1974. Enkele dagen voor de val van de Muur namen er een miljoen burgers deel aan protestdemonstraties tegen het DDR-regime.

Lees verder >>

Bernauer Strasse

Dat juist aan de Bernauer Straße een groot stuk originele Muur is behouden, is geen toeval. Hier liep de ‘antifascistische verdedigingswal’ vlak langs de huizen, waardoor de bewoners van Oost-Berlijn uitzicht hadden op het vrije Westen. Daags na de bouw van de Muur sprongen hier talloze Ossis uit het raam, aan de andere kant door de Wessis naar beneden geholpen.

Lees verder >>

Bösebrücke

Als Günter Schabowski op 9 november 1989 op de DDR-tv de onmiddellijke opening van de Duits-Duitse grens heeft verkondigd, stromen honderden Oost-Berlijners naar de Bösebrücke, de grensovergang aan de Bornholmerstrasse. Om half elf wordt de druk zo groot, dat de slagbomen opengaan. Gejuich. Mensen huilen. Sommigen rennen. Trabantjes toeteren.

Lees verder >>

Fernsehturm

Twintig jaar lang stond de Fernsheturm symbool voor de socialistische toekomstdroom van de DDR. De toren heeft de val van de arbeidersstaat glorieus overleefd: nu symboliseert hij het nieuwe Berlijn. Daarmee vervult de televisietoren eindelijk de functie die DDR-leider Walter Ulbricht er ooit voor in gedachten had.

Lees verder >>

Stasigevangenis Hohenschönhausen

Decennia lang wist niemand waar 40 duizend DDR-dissidenten verbleven nadat ze waren verdwenen. Dat was in Stasigevangenis Hohenschönhausen, waar de gevangenen werden vernederd en aan psychologische druk werden blootgesteld. Nu is het terrein van de voormalige Stasigevangenis een drukbezochte gedenkplaats.
Lees verder >>

Karl-Marx-Allee

In Oost-Berlijn verrees in de jaren vijftig over een afstand van twee kilometer de meest monumentale straat van het twintigste-eeuwse Duitsland. De Karl-Marx-Allee toont haarfijn hoe de DDR in de beginfase worstelde met haar identiteit.
Lees verder >>

Sovjetmonument in Treptower Park

Na de Duitse capitulatie wilde het Russische leger zich in Berlijn als bevrijder, maar vooral als overwinnaar profileren. In de Duitse hoofdstad verrezen vier *Sowjetische Ehrenmale*. Het grootste ligt middenin het Treptower Park.
Lees verder >>

Checkpoint Charlie

Waar ooit Russische en Amerikaanse tanks dreigend tegenover elkaar stonden, gaan nu toeristen met acteurs in soldatenuniform op de foto. De beroemde grensovergang Checkpoint Charlie, decor voor menig spionagefilm, stond lange tijd symbool voor de Koude Oorlog.
Lees verder >>

Helmholtzplatz

Helmholtzplatz is nu de plek waar twintigers en dertigers hun koffie drinken in hippe cafés terwijl hun kinderen zich vermaken in de speeltuin. In de jaren tachtig was het plein het middelpunt van jonge schrijvers die probeerden het strikte cultuurbeleid van de DDR te omzeilen. Zij presenteerden hun werk op huiskamerlezingen en in illegale tijdschriften.
Lees verder >>

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://duitslandinstituut.nl/artikel/3331/berlijn-ddr-geschiedenis-op-straat